

Kázeň

Tomáš Kriška

podpredseda Ekumenickej rady cirkví v SR

predseda Bratskej jednoty baptistov v SR

Kontext Vážení prítomní, drahí bratia a sestry. Modlitba Pána Ježiša, ktorej časť sme čítali má svoj jedinečný kontext. Je ním agónia posledného večera pozemského života Ježiša Krista v Getsemanskej záhrade. Tu vedomie odmietnutia, poníženia, utrpenia a strašnej smrti na kríži už poslednýkrát padne na Božieho Baránka obetovaného za hriechy sveta. Ale v tomto čase sa Pán Ježiš modlí a nemodlí sa výhradne za seba, modlí sa veľmi vrúcne za svojich učeníkov a tiež aj za nás. Je to jeden z neuveriteľných prejavov lásky keď v tejto zúfalej situácii, v rýchlo plynúcich minútach smerom ku krížu dokáže myslieť aj na nás kresťanov 21. storočia. Jeho modlitba má v sebe **jasné vymedzenie** nie je modlitbou za všetkých, aj keď si myslím, že jej dôsledky svet zásadným spôsobom majú ovplyvniť. Je to modlitba za jeho nasledovníkov, ktorých určuje niekoľkými spôsobmi ale myslím hneď ten prvý je jasne určujúci. Sú to tí, ktorí majú osobný vzťah s nebeským Otcom a tiež s Jeho Synom Pánom Ježišom Kristom. A jeho modlitba za týchto učeníkov v sebe 4x obsahuje tú istú prosbu - aby boli jedno.

Možno mať pochybnosti, že mu záležalo na jednote jeho nasledovníkov?

Text

Svätý Otče, zachovávaj ich v tvojom mene, ktoré si mi dal, aby boli jedno ako my.“

A, Prečo mu tak veľmi záleží na jednote učeníkov? Jednota je opakom rozdelenia a

rozdelenie znamená slabosť. Pán Ježiš vie, že nejednota oslabí a zdiskredituje zvesť evanjelia pre svet, práve tak ako jednota cirkvi sa stáva najsilnejšou evanjelizáciou sveta. *V.21 aby všetci boli jedno ako ty, Otče si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet uveril, že si ma ty poslal.*

Preto autority kráľovstva satana, hoci je kráľovstvom zla, tak ako to vysvetľuje Pán Ježiš, zásadne proti sebe nebojujú. Vedia, že rozdelený dom padá.

Ten istý odkaz máme aj my ako Slováci v histórii našich dejín. Zomierajúci Svätopluk, jeho traja synovia a tri prúty. Príbeh, ktorý vyjadruje tú istú základnú pravdu - jednota znamená silu a rozdelenie slabosť.

Pán Ježiš sa modlí za jednotu svojich nasledovníkov, ktorá má konkrétny výraz - je podobná jednote nebeského Otca a jeho jediného Syna - *aby boli jedno ako my*

B, A úplne prirodzená následná otázka znie: „Na čom je založená táto jedinečná jednota Pána Ježiša s Otcom? Ako je možné že táto jednota bola udržaná dokonca aj počas chodenia Pána Ježiša tu na zemi? A čo nám ako cirkvi bráni byť viac jednotní? "

Pán Ježiš toto tajomstvo odhaľuje v 14 kapitole Jána kde uvádza učeníkov do vzťahu s Bohom ako Otcom. A hovorí aj dve pravdy o svojom vzťahu s nebeským Otcom. Jn 14:28 *lebo Otec je väčší ako ja* a Jn 14:31 *ale svet má poznať, že milujem Otca*. Pán Ježiš tu hovorí o dvoch zásadných predpokladoch takej jednoty vo vzťahu ako má On s Otcom a to je pokora a láska.

Neverím tomu, že biblické dôrazy, ktoré cirkev vo svojich dejinách prijala ako pohyb Ducha Svätého boli Bohom plánované ako dôvod pre rozdelenie. Rozumiem tomu tak, že boli dávané pre vzájomné obohatenie sa o nový rozmer, ktorý cirkev v danej dobe veľmi potrebovala. Tieto dôrazy sa nevylučujú, ale dopĺňajú. Keďže nám ako cirkvi chýbalo viac pokory a lásky, tieto dôrazy sa stali zdrojom rozdelenia. A naopak všade tam kde sú pokora a láska prítomné dochádza k hlbkej jednote. – cirkevný zbor v Čechách – rozdelenie vedúcich zboru. 5 vedúcich ŠTB Neverím, že niečo také o mne povedal a keby aj povedal je to môj brat a ja mu odpúšťam. Čo je to, čo je vo vás – Kristova láska

Floyd Mc Clung v knihe Otče zjednot' nás napísal: „Niet takej nejednoty v cirkvi, ktorá by nemohla byť prekonaná väčšou pokorou a väčšou láskou.“ Sme tu na tomto mieste aby sme ich absenciu v našich radoch vyznávali a jednotu za ktorú sa Pán Ježiš modlil spoločne hľadali.

Na druhej strane som vďačný za túto dobu kedy Boh strháva dolu staré múry, ktoré nás oddeľovali a izolovali. Som vďačný za hnutia, ktoré obohacujú kresťanov naprieč denominačnými čiarami. Stávame sa schopnejšími počúvať, učiť sa a prijímať silu jeden od druhého spôsobmi, ktoré neboli možné po dlhú dobu. Mocné hnutie Božieho ducha dáva dohromady najlepšie duchovné poklady niekoľkých veľkolepých kresťanských prúdov viery a svedectva. A táto vyvážená vízia právd evanjelia dáva silu a celistvosť našim životom.

Žijeme vo svete, ktorý je chorý rozdelením. Politickým, ekonomickým, národnostným, náboženským rozdelením. A zažívame ho aj napriek pomerne úspešným pokusom spájať sa ekonomicky, menovo, politicky na pôde Schengenu. Dokonca rozdelenie dnes zasahuje aj tie najmenšie a dejinne najjednoduchšie bunky spoločnosti - rodiny a manželstvá. A ja sám som toto rozdelenie na pôde môjho manželstva zažil. A myslím, že nebudem ďaleko od pravdy ak poviem, že tak ako moja osobná situácia, tak aj podstatná časť týchto rozdelení sú dielom pýchy a egoizmu.

Do akej miery môžu byť učenici Ježiša Krista odpoveďou na tento bolestný stav? Pri vstupe do Schengenu sme v Komárne s mojím partnerom z Maďarska komentovali s radosťou nové možnosti, ktoré nám tento priestor poskytuje. Boli sme si však vedomí toho, že náš spoločný vstup do Schengenu nie je garanciou odstránenia národnostných napätí. Znovu som si to pripomenul keď sme 16.12. pred mesiacom sedeli s ERC z Maďarska v Komárne. A bolo pre mňa vzácné zažiť na tomto stretnutí jednotu Božích detí. Prečo? Lebo tam bola prítomná pokora v rozoznaní vlastného zla a láska prejavovaná v odpustení. Mohli sme si uvedomiť jedinečnú pravdu Písma, že v Kristovi už niet ani Žida, ani Gréka, ani Slováka, ani Maďara, ale v Kristovi sme jedno. Preto som vďačný, že dnes sa tieto bohoslužby na Slovensku konajú práve na pôde reformovaného chrámu.

Keď Pavel vyzýva cirkev vo Filipis k hlbokej jednote mysle a duše hovorí ³ Nerobte nič z ctižiadosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba. ⁴ A nevyhľadávajte iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých. A tu podobne definuje dôvod rozdelenia, ktorým je pýcha a egoizmus, sústredenie na seba, ako aj základ jednoty, ktorým je pokora a láska.

Tieto ekumenické bohoslužby sa konajú v kontexte minimálne dvoch kríz. Verím, že sme všetci na Slovensku veľmi vďační vedeniu nášho štátu za nájdenie možnosti odstránenia akútnej plynovej krízy. Pod čiarou som si musel uvedomiť, že ma viac trápi potenciálne ohrozenie Slovenska ako reálne utrpenie v Bulharsku. Hľadanie záujmov druhých zostáva pre mňa výzvou.

Na druhej strane verím, že je dôležité neprehliadnuť to, čo nám tieto krízy z hľadiska ich koreňov hovoria. Jedna zásadná zvesť k nám ľuďom 21. storočia je, že to, čo držíme v rukách nie je istotou. A ak chceme mať svoju istotu vloženú v materiálnych veciach je len otázka času kedy nás čaká zúfalstvo ako miliardára Adolfa Merckla. Tá druhá zvesť hovorí o tom, že pýcha a egoizmus nemôžu dobre fungovať ani v trhovom hospodárstve. Kapitalizmus pre svoje fungovanie tiež potrebuje pokoru a lásku, potrebuje ochotu nemyslieť len na seba, ale aj na tých druhých. Ekonomika, politika a morálka spolu úzko súvisia, a asi niet pochýb, že finančná a ekonomická celosvetová kríza je krízou morálnou. To sa odhaľuje aj pri pokusoch o jej riešenie. Svetový luteránsky zväz reagoval na tieto pokusy slovami „S bolesťou pozorujeme ako rýchlo bolo možné v tomto momente krízy zmobilizovať obrovské finančné zdroje na pomoc peňažným trhom a inštitúciám, zatiaľ čo v omnoho lepších ekonomických časoch nebolo možné nájsť zlomok týchto zdrojov pre elimináciu extrémnej chudoby na svete“. Bolo by vzácné keby sme nielen riešili dôsledky, ale mali odvahu v pravde adresovať to, čo prežívame, aj to, čo nás ešte čaká. A ja som presvedčený, že pri týchto analýzach poznáme, že potrebujeme hodnoty Božieho kráľovstva ako ich prezentoval Pán Ježiš Kristus.

Bratia a sestry mojím priáním je aby v tomto roku sa v našich životoch modlitba Pána Ježiša stala reálnejšou. Aby sme na základe Jeho pokory a Jeho lásky v nás prežili Jeho moc a mohli byť v období dezorientácie moderného sveta svetlom svojou jednotou s Ním a potom aj jeden s druhým navzájom. Nech nás On sám trojjediný Boh Otec, Syn a Duch Svätý v tomto požehná. AMEN